

Número 45 (desembre 2020)

INICI / ELS VÍDEOS A LES XARXES SOCIALS I ELS BLOGS CORPORATIUS: ANÀLISI DELS PERFILS DE LES BIBLIOTEQUES PÚBLIQUES CATALANES DURANT EL PRIMER MES DE CONFINAMENT DE LA COVID-19

Els vídeos a les xarxes socials i els blogs corporatius: anàlisi dels perfils de les biblioteques públiques catalanes durant el primer mes de confinament de la COVID-19

🚩 Versión castellana

</> Metadades

Juan-José Boté-Vericad 

Professor del Departament de
Biblioteconomia, Documentació i
Comunicació Audiovisual
Centre de Recerca en Informació,
Comunicació i Cultura (CRICC)
Universitat de Barcelona

juanjo.botev@ub.edu

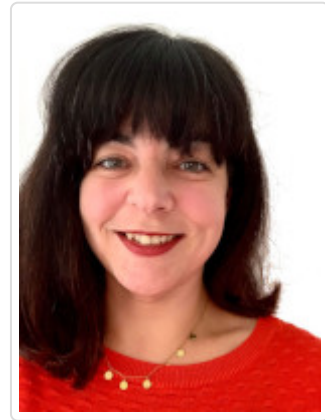
María-José Sola-Martínez 

Bibliotecària
Diputació de Barcelona

solamj@diba.cat



Juan-José Boté-Vericad



María José Sola Martínez

DOI: <https://dx.doi.org/10.1344/BiD2020.45.3>

Citació recomanada

Boté Vericat, Juan José; Sola Martínez, María José (2020). "Els vídeos a les xarxes socials i els blogs corporatius : anàlisi dels perfils de les biblioteques públiques catalanes durant el primer mes de confinament de la COVID-19". *BiD: textos universitaris de biblioteconomia i documentació*, núm. 45 (desembre). <<http://bid.ub.edu/45/bote.htm>>. DOI: <https://dx.doi.org/10.1344/BiD2020.45.3> [Consulta: 21-12-2020].

Resum

El propòsit principal d'aquest article és estudiar la presència dels vídeos als perfils de les xarxes socials i els blogs corporatius de les biblioteques públiques catalanes durant el primer mes de confinament (del 13 de març al 14 d'abril de 2020) amb un doble objectiu. El primer és saber si han creat o difós vídeos a les xarxes socials. El segon és delimitar-ne la tipologia i concretar el canal on s'han publicat. Com a pas previ, cal saber si les biblioteques públiques catalanes han estat actives a les xarxes socials durant aquest període independentment del contingut difós.

Per a realitzar aquesta anàlisi s'ha creat un conjunt de dades d'accés obert, que compta amb criteris d'inclusió i exclusió, partint d'un fitxer de la Generalitat de Catalunya, que inclou dades geogràfiques, el nom de la biblioteca, els seus perfils de xarxes socials (Facebook, Instagram, Twitter i YouTube) i blogs. Per a avaluar les publicacions s'han definit dues tipologies de contingut, extern i propi, s'ha creat una escala de valoració (d'A a D) i s'han agrupat els vídeos en cinc tipologies (entrevistes, tutorials, entreteniment, ressenyes i *live streaming*).

Sobre els resultats obtinguts cal comentar que, dels 507 registres inclosos, 372 (73,37 %) han tingut activitat; dels 886 perfils analitzats, 797 (89,95 %) han estat actius, i dels 4.377 vídeos estudiats, els més compartits han estat els d'entreteniment (3.110, 71,05 %).

En les conclusions es detallen alguns aspectes observats a YouTube, Facebook i Twitter per a conèixer com es treballa el format vídeo a les biblioteques públiques catalanes.

Resumen

El propósito principal de este artículo es estudiar la presencia de los vídeos a los perfiles de las redes sociales y los blogs corporativos de las bibliotecas públicas catalanas durante el primer mes de confinamiento (del 13 de marzo al 14 de abril de 2020) con un doble objetivo. El primero es saber si han creado o difundido vídeos en las redes sociales. El segundo es delimitar la tipología y concretar el canal donde se han publicado. Como paso previo, hay que saber si las bibliotecas públicas catalanas han sido activas en las redes sociales durante este periodo independientemente del contenido difundido.

Para realizar este análisis se ha creado un conjunto de datos de acceso abierto, que cuenta con criterios de inclusión y exclusión, partiendo de un fichero de la Generalitat de Cataluña, que incluye datos geográficos, el nombre de la biblioteca, sus perfiles de redes sociales (Facebook, Instagram, Twitter y YouTube) y blogs. Para evaluar las publicaciones se han definido dos tipologías de contenido, externo y propio, se ha creado una escala de valoración (de A a D) y se han agrupado los vídeos en cinco tipologías (entrevistas, tutoriales, entretenimiento, reseñas y live streaming).

Sobre los resultados obtenidos hay que comentar que, de los 507 registros incluidos, 372 (73,37 %) han tenido actividad; de los 886 perfiles analizados, 797 (89,95 %) han sido activos, y de los 4.377 vídeos estudiados, los más compartidos han sido los de entretenimiento (3.110, 71,05 %).

En las conclusiones se detallan algunos aspectos observados en YouTube, Facebook y Twitter para conocer cómo se trabaja el formato vídeo en las bibliotecas públicas catalanas.

Abstract

The main objective of the article is to study the presence of videos in the social networks and corporate blogs of Catalan public libraries during the first month of lockdown (from 13 March to 14 April, 2020). It explores whether libraries created videos or shared them on social media, and defines their typology and the channel in which they were published. A preliminary step is to determine whether Catalan public libraries were active on social networks during this period, before characterizing the kinds of content disseminated.

To carry out this analysis, an open access data set was created using inclusion and exclusion criteria and based on information held by the Catalan government: geographical data, the name of the library, and its social media profiles (Facebook,

Instagram, Twitter and YouTube) and blogs. To evaluate the publications, two types of content were defined (external and internal). A rating scale was created (A to D) and the videos were grouped into five types (interviews, tutorials, entertainment, reviews, and Live Streaming).

Of the 507 records included, 372 (73.37 %) were active; of the 886 profiles analysed, 797 (89.95 %) were active, and of the 4,377 videos studied, the most frequently shared were entertainment videos (3,110, 71.05 %).

The conclusions section highlights information on YouTube, Facebook and Twitter that show how the video format is used in Catalan public libraries.

Paraules clau: Catalunya, COVID-19, Serveis bibliotecaris, Comunitats virtuals, Blogs, Documents audiovisuals

Keywords: Catalonia, COVID-19, Library services, Virtual communities, Blogs, Audiovisual documents

Rebut: 04/06/2020. Acceptat: 22/10/2020.

1 Introducció

Un nou coronavirus altament infecciós detectat a la ciutat xinesa de Wuhan va despertar l'interès dels mitjans de comunicació a principis del mes de gener de 2020 (CCMA, 2020). Aquest virus de la família del SARS va ser batejat per l'Organització Mundial de la Salut (en endavant OMS) com la COVID-19 (OMS, 2020). La seva ràpida expansió per tot el món va desencadenar la declaració de l'estat d'alarma per part del Govern espanyol el 14 de març de 2020 (Gobierno de España, 2020), amb la consegüent reducció de mobilitat ciutadana i el tancament de tot tipus d'institucions i empreses, incloent-hi les seves unitats d'informació.

Les primeres notícies sobre l'impacte de la COVID-19 en el sector de les unitats d'informació van ser l'ajornament, la cancel·lació o el canvi de modalitat de presencial a en línia d'alguns esdeveniments, tant nacionals com internacionals, adreçats a tots els públics, usuaris i professionals. Aquest fet es pot constatar en l'agenda professional del Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya (COBDC, 2020). Diverses institucions bibliotecàries internacionals, com la International Federation of Library Associations (en endavant IFLA; IFLA, 2020), l'Association of College and Research Libraries (en endavant ACRL; ACRL, 2020) o l'American Library Association (en endavant ALA; ALA, 2020a), van començar a publicar notícies sobre el tancament de les biblioteques, així com recomanacions i recursos per als i les professionals durant el confinament.

Per a obtenir una aproximació a les biblioteques públiques espanyoles, incloent-hi les catalanes, es pot consultar el projecte COBIB-públiques (Lázaro-Rodríguez, 2020), un observatori basat en 760 notícies publicades en mitjans digitals espanyols sobre biblioteques públiques des de principis de gener fins a finals de maig de 2020.

A Catalunya, un cop aplicat l'estat d'alarma, els autors d'aquest article, que també són usuaris de biblioteques (públiques i universitàries), van rebre notificacions de les primeres afectacions: la impossibilitat d'utilitzar els seus serveis presencials, l'ajornament automàtic de la data de devolució dels préstecs coincidint amb els terminis de final o de renovació de l'estat d'alarma i la creació d'espais de recursos en línia.

Les biblioteques públiques catalanes, que són l'agent estudiat en aquest article, van aparèixer als mitjans de comunicació per diversos motius durant el primer mes de confinament. Per un costat, per l'augment significatiu del préstec a través de la plataforma eBiblio (Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat, 2020) i, per l'altre, pel plantejament de diverses iniciatives per a impulsar el sector del llibre i de les biblioteques públiques. En aquest segon apartat destaquen les ajudes de la Generalitat de Catalunya (Generalitat de Catalunya, 2020b) i de l'Ajuntament de Barcelona (Ajuntament de Barcelona, 2020) per la compra de llibres, amb les quals donaven suport a les llibreries locals, i la celebració virtual de diverses efemèrides a les xarxes socials com el #diamundialdelapoesia o la creació d'activitats vinculades a l'etiqueta #bibliotequesacasa.

En una situació de confinament, com la que ha provocat la COVID-19, en molts sectors s'ha primat la comunicació virtual amb el públic, ja sigui a través de butlletins de notícies o xarxes socials. A falta de dades concretes que aclareixin aquesta qüestió, es podria pressuposar que un bon nombre de biblioteques públiques catalanes comptava abans del 14 de març de 2020 amb presència en un mínim d'una xarxa social.

Segons l'informe *Estudio Anual de Redes Sociales 2019* (IAB, 2019), la "força de YouTube" va provocar que la segona activitat feta amb més freqüència pels usuaris de les xarxes socials durant aquell any fos mirar vídeos amb un 57 %.

Una de les eines que les biblioteques públiques catalanes utilitzaven a les xarxes socials per a comunicar-se amb els internautes abans de l'aparició de la COVID-19 eren els vídeos, ja siguin compartits directament, com les històries d'Instagram, ja siguin editats, com pot ser un tutorial sobre el funcionament del catàleg.

Durant el confinament, els i les professionals de les unitats d'informació catalanes han pogut desenvolupar part de la seva feina mitjançant el teletreball, i, entre les tasques realitzades, s'inclou la creació de vídeos per a ser publicats a les xarxes socials. Com a exemples d'aquesta línia de treball, es poden consultar les notícies que han publicat sobre aquest tema les biblioteques especialitzades del CSUC (CSUC, 2020) i les biblioteques públiques de Manlleu (Ajuntament de Manlleu, 2020). Les primeres han elaborat formació virtual sobre l'ús dels recursos digitals mitjançant vídeos, sense concretar en quin canal s'han difós, i les segones han efectuat propostes a les xarxes socials, com la creació de vídeos amb autors i autores locals.

Tenint en compte aquest marc, el punt de partida d'aquest article és estudiar la presència de vídeos als perfils de les xarxes socials i blogs corporatius de les biblioteques públiques catalanes durant el primer mes de confinament (del 13 de març al 14 d'abril de 2020) amb un doble

objectiu. El primer és saber si han creat o difós vídeos a les xarxes socials. El segon és delimitar-ne la tipologia i concretar el canal on s'han publicat. Com a pas previ, cal saber si les biblioteques públiques catalanes han estat actives a les xarxes socials durant aquest període.

2 Revisió de la literatura

Diverses institucions han començat a estudiar l'impacte de la COVID-19 en el sector cultural. Un exemple internacional és l'enquesta feta per l'International Council of Museums (en endavant ICOM; ICOM, 2020) amb l'objectiu de saber com afecta la pandèmia els professionals dels museus. En l'àmbit espanyol s'ha realitzat una enquesta entre diversos representants d'equipaments culturals, els quals no inclouen cap unitat d'informació, i, entre d'altres temes, incorpora la valoració sobre l'impacte immediat de l'estat d'alarma, el desenvolupament d'alguna oferta digital i el paper de la cultura durant el confinament (Fundación Contemporánea, 2020).

En el sector bibliotecari, s'han realitzat diverses enquestes, com és el cas de la destinada al personal de biblioteques acadèmiques, escolars i públiques (ALA, 2020b). L'objectiu era saber quins aspectes del seu funcionament s'han vist afectats durant el confinament i quins canvis preveuen un cop hagin tornat a obrir les portes. Un segon exemple és l'enquesta que va efectuar la State Library de Nova Gal·les del Sud a Austràlia (State Library, 2020) al seu personal, en què sí que s'indiquen algunes preguntes sobre l'ús de les xarxes socials com a mitjà de comunicació. En el moment de la redacció d'aquest article, no s'ha detectat cap estudi en l'àmbit espanyol i català sobre l'afectació de la COVID-19 en biblioteques públiques ni sobre l'ús de vídeos en xarxes socials. No obstant, sí que s'ha difós una notícia al blog del Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Investigació de la Universitat de Barcelona que analitza l'increment de l'ús dels perfils de Twitter en el període de confinament (CRAI UB, 2020).

Tenint present l'absència de literatura sobre l'afectació de la COVID-19 en les unitats d'informació al nostre territori, s'ha analitzat la literatura de dos factors que, a criteri dels autors, prenen rellevància en un període en què la biblioteca presencial passa a ser virtual i a més els professionals han de mantenir connexió amb la seva comunitat mitjançant les xarxes socials i blogs, oferint recursos, serveis i activitats des de les seves llars.

El primer factor és la reinvençió de les unitats d'informació per arribar al seu públic (real i potencial) en aquest nou entorn. Cal recordar que un escenari similar per la seva precarietat es va originar amb la darrera recessió econòmica esdevinguda del 2008 al 2013. Durant aquest període, en l'àmbit internacional, les biblioteques públiques dels Estats Units van veure retallats els pressupostos especialment en salaris, personal tècnic, el manteniment de les col·leccions o, fins i tot, la reducció d'obertura d'hores (Guarria; Wang, 2011). També a Grècia va suposar una reducció dràstica dels pressupostos, de forma que no es podien ampliar les col·leccions ni comprar nous equipaments, i moltes biblioteques es van fusionar (Vassilakaki, 2015). Si parlem del cas d'Espanya, les biblioteques públiques utilitzaven eines gratuïtes de baix cost per a proporcionar nous serveis com la lectura virtual, l'organització de comunitats virtuals o la coordinació d'aprenentatge en línia (Merlo-Vega; Chu, 2015). Per tant, un aspecte va ser la

incorporació de noves pràctiques per superar la crisi (García-Gómez; Díaz-Grau, 2011). A Catalunya trobem experiències com les desenvolupades a les biblioteques de les Terres de l'Ebre (Reverté, 2012).

El segon factor afecta directament les tasques del personal de les unitats d'informació i com les poden realitzar en línia. Per a ampliar informació es poden consultar els consells per a treballar remotament que han publicat algunes associacions internacionals de biblioteques (ALA, 2020c) o biblioteques de renom, com la Library of Congress dels Estats Units (LOC, 2020).

Sobre les tasques vinculades a la creació de vídeos i a la gestió de les xarxes socials emmarcades en unitats d'informació no existeix gaire bibliografia. En un àmbit associatiu o institucional, l'any passat es va publicar a Espanya una revisió d'estudi de 2013 en què s'inclouen dinou perfils professionals dins de les biblioteques públiques (Tejada *et al.*, 2019). Tot i que s'incorporen perfils vinculats amb la gestió de xarxes socials, com el de "bibliotecario/documentalista especializado en ciencias de la salud", l'únic perfil analitzat relacionat amb l'edició de vídeos és el de "bibliotecario encargado de la web social", que afegeix com a funció "editar fotografías y vídeos y compartirlos en diferentes aplicaciones de la web social".

En un àmbit més pragmàtic, l'Editorial UOC ha publicat dos títols dins de la col·lecció "El Professional de la Informació" que són d'utilitat per a conèixer la gestió de xarxes socials en unitats d'informació (Marquina-Arenas, 2012) i la creació i publicació de vídeos en xarxes socials (Boté, 2019).

En la introducció s'ha parlat sobre el consum de vídeos per part de l'internauta (IAB, 2019). Arribats a aquest punt de l'article, cal concretar si els vídeos en xarxes socials són un element que es pot fer servir en un entorn de pandèmia a través del teletreball. Per això, els autors s'han basat en la tipologia de vídeos detallats en el llibre de l'Editorial UOC del 2019 mencionat anteriorment, per aconseguir una llista, consultable en la taula 1, que sigui adaptable per biblioteques públiques en un context com el que s'ha patit durant el confinament.

TIPOLOGIA	EXEMPLES D'APLICACIÓ EN UN ENTORN DE BIBLIOTEQUES PÚBLIQUES	CANALS ON ES POT PUBLICAR
Entrevistes	Amb un/a escriptor/a; un/a il·lustrador/a; un/a usuari/ària; personal de biblioteques, etc.	Facebook, Instagram, Telegram, YouTube, WhatsApp.
Tutorials	Sobre l'eBiblio, sobre bases de dades d'accés obert, sobre eines concretes (Word, Gimp, Twitter), sobre receptes de cuina.	Facebook, Instagram, Pinterest, Telegram, TikTok, Twitter, YouTube, WhatsApp.

Entreteniment	Hora del conte, teatre amb titelles, concert de música, píndoles poètiques.	Facebook, Instagram, Pinterest, Telegram, Twitter, YouTube, WhatsApp.
Ressenyes	De llibres, material audiovisual (cinema i documentals), revistes i pàgines webs especialitzades.	Facebook, Instagram, Pinterest, Telegram, TikTok, Twitter, YouTube, WhatsApp.
<i>Live streaming</i>	En entrevistes, activitats (hora del conte, titelles), ressenyes.	Facebook, Instagram, Telegram, TikTok, Twitter, YouTube.

Taula 1. Classificació dels vídeos en funció dels continguts

Per a establir cada tipologia s'ha elaborat una definició de les que poden ser una mica més ambigües. D'aquesta manera, els tutorials són vídeos que ensenyen a fer alguna cosa, per exemple, com s'utilitza el servei eBiblio o tallers de manualitats. En la tipologia d'entreteniment s'inclouen vídeos destinats a fer comunitat, per exemple, lectura de poemes i altres textos literaris. Les ressenyes són recomanacions amb comentaris de llibres, pel·lícules o pàgines web especialitzades.

Un altre factor interessant a l'hora de treballar amb vídeos és la necessitat d'editar-los. Sobre aquest tema, cal comentar que és un aspecte que cada professional ha de valorar, ja que depèn de molts factors, com l'experiència i els recursos disponibles en cada moment. Per aquest motiu, no s'ha inclòs en la taula 1.

3 Metodologia

L'anàlisi de l'activitat de les biblioteques públiques catalanes als canals de comunicació s'ha dut a terme durant el primer mes de vigència de l'estat d'alarma (del 13 de març al 14 d'abril de 2020). Aquestes dates s'han utilitzat també en un estudi sobre el paper dels mitjans de comunicació digitals a Espanya en temps de confinament (Lázaro-Rodríguez; Herrera-Viedma, 2020).

Els criteris per a seleccionar les xarxes socials que s'estudien han estat externs i interns. Entre els primers trobem que les cinc xarxes més utilitzades durant el 2019 a Espanya per ordre d'ús han estat WhatsApp, Facebook, YouTube, Instagram, Twitter (IAB, 2019). Entre els segons, s'ha tingut en compte el funcionament i les opcions de les mateixes xarxes socials. Per tant, s'han analitzat tres factors: a) si es promou la difusió de continguts tant entre usuaris reals com entre potencials; b) si es facilita la inclusió de continguts en format vídeo, ja sigui de forma nativa (YouTube) o inserida (Twitter), i c) si s'afavoreix la comunicació i interacció amb els i les

creadores de continguts (comentaris, favorits, etc.) o s'incorpora qualsevol altra eina comunicativa com enquestes i concursos. El creuament d'aquests criteris va donar lloc a aquesta tria: Facebook, Twitter, Instagram i YouTube.

Segons el Mapa de Lectura Pública (Generalitat de Catalunya, 2014), els punts de servei es classifiquen en biblioteques centrals comarcals, centrals urbanes, locals, filials i serveis bibliotecaris mòbils. En aquest article s'agrupen amb la denominació *biblioteques públiques* totes les tipologies de biblioteques, els "serveis bibliotecaris mòbils" es denominen *bibliobusos*, i quan es parla de tots, s'utilitza la denominació *punts de servei*, terme que utilitzarem d'ara endavant.

Un cop començada la cerca de fonts d'informació per a confeccionar la llista dels punts de servei i els seus perfils a les xarxes socials, es va trobar que alguns que estaven actius a les xarxes socials feien difusió de les notícies que escrivien als seus blogs, on també inserien vídeos. De fet, alguns actualitzaven més d'un blog al mateix temps. Per tant, es van afegir els blogs com a canal de difusió per a estudiar.

Partint d'aquestes premisses, és necessari disposar d'un conjunt de dades que inclogui dades actualitzades de tots els punts de servei catalans amb els seus canals de comunicació.

Malgrat que existeixen portals que faciliten dades de contacte sobre els punts de servei catalans, com la secció d'equipaments de Catalunya del portal de dades obertes de Catalunya (Generalitat de Catalunya, 2020a), el portal de dades obertes de la Diputació de Barcelona (DIBA, s. d.) o el portal de biblioteques públiques de la Generalitat de Catalunya (Generalitat de Catalunya, s. d.), no s'ha trobat cap llista amb tots aquests punts de servei que inclogui també dades dels seus canals de comunicació. Partint d'aquest darrer portal, s'ha construït un conjunt de dades (Boté-Vericad; Sola-Martínez, 2020) i s'han adaptat de manera que siguin processables i es puguin afegir o eliminar camps en una recerca posterior.

A aquesta llista base de 479 punts de servei es va afegir una llista de creació pròpia formada per 28 registres que agrupen els punts de servei que treballen amb una denominació de xarxa, com és el cas del Consorci de Biblioteques de Barcelona, ja que són dins del mateix municipi, i aquells que per diversos factors tenen perfils compartits entre diverses unitats d'informació dins o fora del mateix municipi. A partir d'ara es parlarà de xarxes de biblioteques per aglutinar les dues vessants. Aquesta incorporació es va fer per visualitzar l'activitat que porten a terme tant dins de la xarxa com de forma individual i poder comparar els dos rols. El total de registres incorporats són 507.

Aquesta manca de dades també es dona quan es cerquen els canals de comunicació dels punts de servei a les quatre províncies catalanes. D'aquesta manera, tot i que les biblioteques de la Diputació de Barcelona (DIBA, s. d.) sí que faciliten un directori que inclou dades geogràfiques, el nom de la biblioteca i els seus canals, la consulta de les dades s'ha de fer individualment. Les biblioteques de la Diputació de Girona s'agrupen sota el domini <https://www.bibgirona.cat/> (Diputació de Girona, s. d.), que coincideix amb el fitxer de la Generalitat de Catalunya. En aquest portal es pot trobar la informació de totes les biblioteques, així com els seus blogs.

Sobre les biblioteques de Tarragona cal comentar que es divideixen en dues àrees geogràfiques i que, per tant, les seves dades estan desglossades en dues dreceres web. D'una banda, les que pertanyen a la Central de Biblioteques de Tarragona o hi tenen vincles i, d'altra banda, les

biblioteques de les Terres de l'Ebre (Generalitat de Catalunya, s. d.).

Per a obtenir les dades dels punts de servei de cada centre de la província de Lleida s'ha reutilitzat un conjunt de dades (Mirassó, 2020) que forma part d'un treball de fi de grau no publicat, dades que s'han incorporat al conjunt de dades creat per a aquest article.

Un factor comú a totes les províncies és la dificultat d'obtenir les dreceres web actualitzades dels diferents canals de cada punt de servei, ja que en alguns casos els autors han trobat que, coneixent l'existència de diversos canals, aquests no estaven inclosos als directoris consultats. Aquest fet ha provocat la realització d'una doble cerca a Internet. És a dir, també s'han fet cerques als principals cercadors com Google, usant diferents cadenes de cerca.

Finalment, cal anotar que no existeix una drecera web on s'aglutinin les xarxes socials associades a cada xarxa de biblioteques. Per tant, s'ha fet una cerca xarxa per xarxa a cada canal.

Un cop trobades totes les dades, per als 507 registres, s'han analitzat els continguts publicats als 886 canals de comunicació trobats durant el període d'estudi de l'article. El conjunt de dades inclou dades geogràfiques, el nom de la biblioteca, les seves xarxes socials actives (indicant Facebook, Instagram, Twitter, YouTube) i finalment els seus blogs.

Per a saber si les biblioteques públiques catalanes han estat actives a les xarxes socials i blogs corporatius durant el període analitzat, s'han hagut de delimitar els continguts que es volien estudiar i, per això, se n'han establert dos tipus: externs i propis. En aquesta fase preliminar de l'estudi en què prevalia conèixer aquesta activitat, s'han definit aquests continguts d'una forma genèrica, no centrada en els vídeos. D'aquesta manera, el contingut extern és aquell que és una recopilació d'enllaços, una publicació d'activitats no pròpies de la biblioteca o per exemple una repulada de continguts a la xarxa social Twitter. En canvi, el contingut propi està format per dues opcions: a) text, imatges o contingut audiovisual creat per la mateixa biblioteca i difós a diferents xarxes socials i blogs; b) continguts produïts amb la participació de la seva comunitat, com per exemple vídeos enviats per usuaris de la biblioteca en què recomanaven un llibre.

Aquest contingut, tant extern com intern, es pot categoritzar segons les funcions, les tasques, els serveis o les activitats que es duen a terme als punts de servei; per exemple, l'activitat #quedatcasaCONCURSAIcanar o vídeos diaris de lectors que serien activitats de foment de la lectura.

Un cop finalitzada aquesta fase, i per a analitzar els vídeos, s'ha cregut adequat agrupar-los en dos nivells. Per un costat, s'ha analitzat qui ha creat cada vídeo, i, per això, es va definir una primera divisió: propis i difosos. Els primers són els publicats al canal de cada biblioteca o xarxa, per exemple, un vídeo sobre una ressenya d'un llibre. Els segons són els que han estat creats per altres entitats o persones i finalment compartits, per exemple, el vídeo d'una cançó d'un grup musical. Per l'altre, s'han agrupat els vídeos segons la tipologia de la taula 1 (entrevistes, tutorials, entreteniment, ressenyes i *live streaming*).

Els criteris d'inclusió i exclusió del conjunt de dades i per a ser analitzades són els següents:

Criteris d'inclusió: per tal de tenir una mesura homogènia en la recollida de dades es va decidir que hi havia d'haver algun contingut publicat durant el període estudiat (text, imatge o vídeo). Això és vàlid a partir de com a mínim un contingut publicat a qualsevol de les xarxes socials i blogs analitzats, tenint en compte que no totes les publicacions requereixen la mateixa dedicació. Així, l'escriptura d'una entrada d'un blog equivaldria en termes quantitius a una publicació d'una entrada a Instagram o a Twitter. A més, aquells perfils que tenen vídeos nadius o inserits han estat categoritzats en cinc grups.

Criteris d'exclusió: s'ha de donar la inexistència de publicacions durant l'any 2020 fins a la data de finalització de recollida de dades. També s'han exclòs perfils de punts de servei que a les xarxes socials tenien perfils privats, atès que no s'hi podia accedir directament ni podien formar part del conjunt de dades final.

La publicació de continguts trobats s'ha puntuat seguint una escala d'A a D. Per a quantificar-la s'han tingut presents tres factors: a) el valor afegit que comporta per als usuaris, b) el volum de feina que genera portar-ho a terme i c) el nivell d'interacció potencial amb els usuaris de la seva comunitat, essent A la puntuació més alta i D la més baixa. Seguidament s'inclou una breu descripció dels continguts per a cada categoria de publicacions durant el període estudiat a qualsevol de les xarxes socials analitzades:

- A - Publicació o difusió de més 4 vídeos.
- B - Publicació o difusió de 3 a 4 vídeos.
- C - Publicació o difusió d'un màxim de 2 vídeos.
- D - Publicació o difusió d'un mínim d'un contingut en format text o imatge sense ús del format vídeo.

4 Resultats dels perfils i canals de les biblioteques públiques catalanes estudiades

El conjunt de dades inclou 507 registres i 886 perfils analitzats. Aquests registres responen a dos paràmetres: a) la llista de punts de servei de la Generalitat de Catalunya (479) i b) una llista de creació pròpia de les biblioteques pertanyents a una xarxa o agrupades en xarxa (28). En la figura 1 es pot visualitzar el conjunt de registres amb el nombre de xarxes de biblioteques, de biblioteques i bibliobusos en forma de mapa.

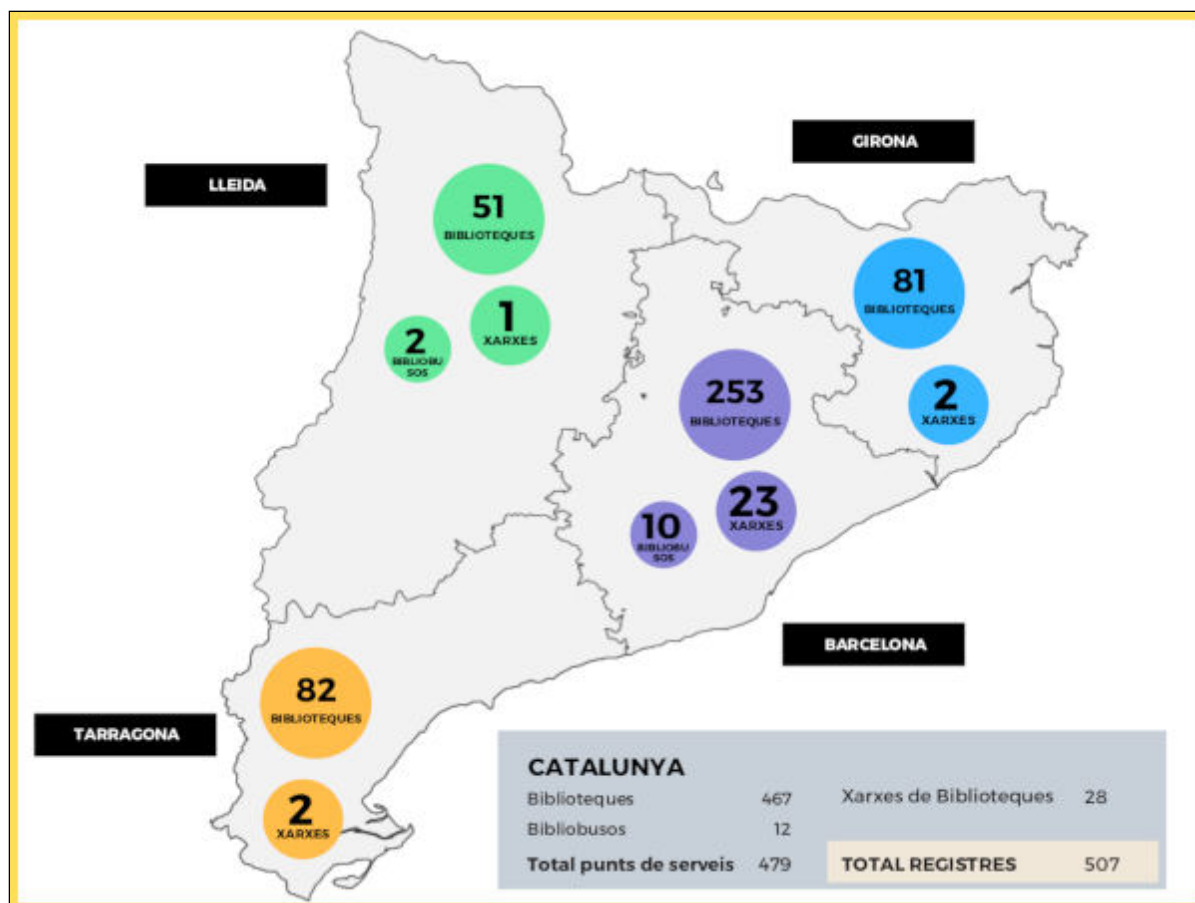


Figura 1. Reutilització i adaptació pròpia basada en una imatge de Wikimedia (Wikimedia Commons, 2016)

Dels 507 registres recopilats, en 3 no s'ha trobat presència en cap canal (0,59 %) i 372 (73,37 %) són perfils que, com a mínim, han tingut una publicació als canals de comunicació estudiats durant el període de temps analitzat.

Dels 886 perfils analitzats, 797 (89,95 %) han tingut activitat durant el període analitzat i 89, no (10,05 %). En la figura 2 es detalla en quins canals s'han realitzat aquestes publicacions.

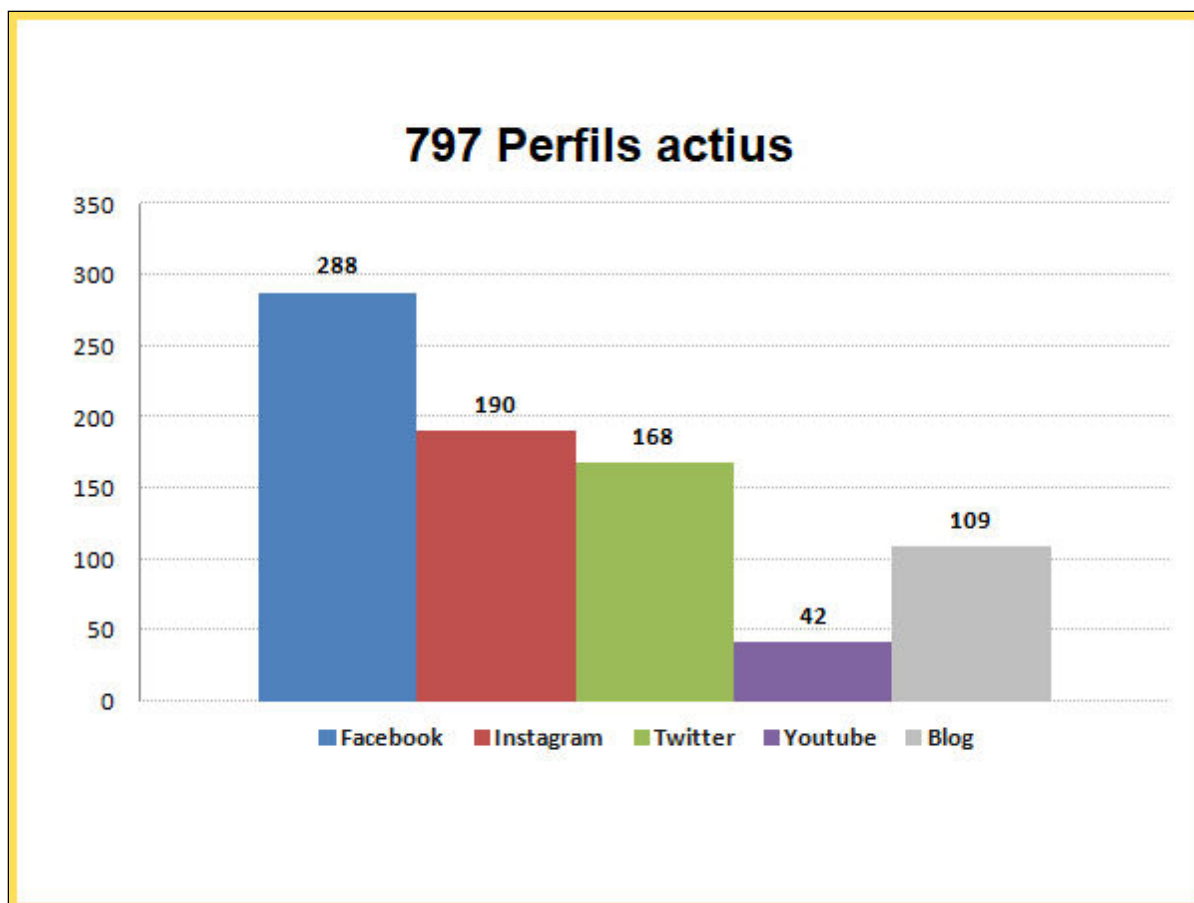


Figura 2. Distribució dels 797 perfils actius per canal (elaboració pròpia)

Les dades recollides indiquen que els punts de servei fan servir en primer lloc el perfil de Facebook, seguit per Instagram, Twitter, blog i YouTube. Sobre l'ús d'un canal o un altre, no es pot concretar cap motiu; es pressuposa que cada punt de servei ha analitzat quins canals fan servir els i les seves usuàries i realitzat els plans de comunicació corresponents.

De cara a comptabilitzar els perfils per a cada canal, s'ha constatat que existeix una doble casuística: per una banda, registres que només tenen un compte; per l'altra, aquells registres que tenen més d'un compte a la mateixa xarxa social o mantenen més d'un blog. Aquesta situació indica que un perfil és el principal, en què es tracta de temes generals, i els altres tracten sobre àrees o activitats concretes, com per exemple clubs de lectura, o especialitzacions de les col·leccions. Aquesta diversitat s'indica en la taula 2.

	PERFILS ÚNICS	PERFILS ADDICIONALS
Facebook	288	1
Instagram	190	2
Twitter	168	2
YouTube	42	0

Blogs	109	25
Total	797	30

Taula 2. Nombre de perfils únics i addicionals

En aquest aspecte, com hem comentat en l'apartat de metodologia, destaquen el nombre de blogs addicionals que tenen alguns perfils. De fet, hi ha punts de servei que disposen de blogs generals i específics per àrees o activitats (com és el cas de la Biblioteca Joan Triadú de Vic) i també de blogs grupals en què participen biblioteques de la mateixa xarxa o àmbit geogràfic (com és el cas de les biblioteques del Baix Llobregat Nord).

En la figura 3 es mostra el nombre de perfils actius agrupats per la categoria de valoració de l'A a la D i dins de cada una pel canal de comunicació utilitzat.

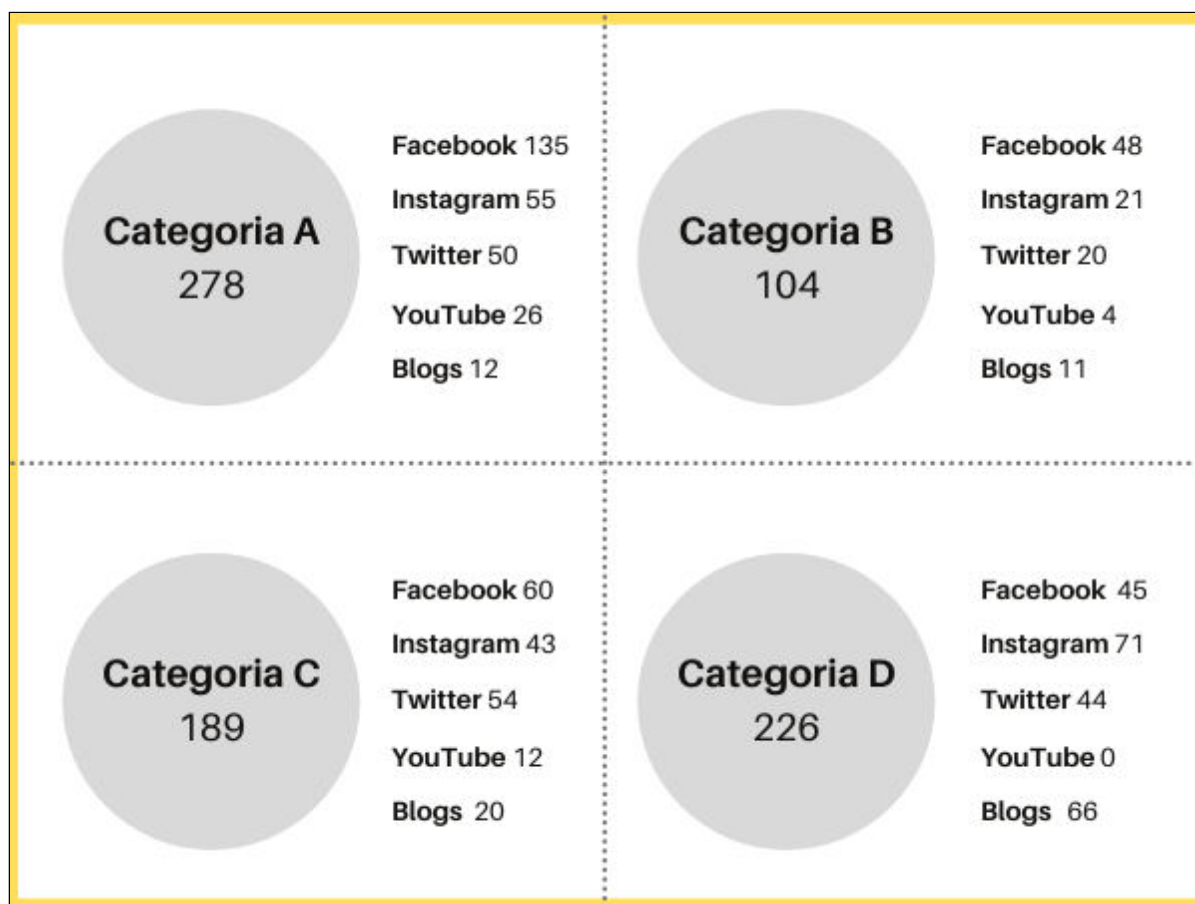


Figura 3. Distribució dels 797 perfils actius analitzats segons categoria de valoració i xarxa social (elaboració pròpia)

Per a elaborar la gràfica, s'han tingut en compte els perfils únics, no els addicionals, ja que la voluntat de l'anàlisi comprèn un perfil per registre, fet que ha proporcionat un equilibri en les dades obtingudes. En qualsevol cas, són 30 perfils addicionals no inclosos en la figura 3, que no són significatius en el conjunt de dades estudiades.

En la figura 3 es constata que la majoria de perfils han optat per publicar o difondre més de 4 vídeos (categoria A, 278), categoria seguida per les categories D (226), C (189) i B (104). Aquests resultats indiquen que, tot i que assolir els tres factors establerts en el barem de l'escala d'A a D

(valor afegit, feina i interacció) pot semblar una fita complicada en aquest escenari pandèmic, el grup més nombrós ho ha aconseguit.

Si fem una valoració dels canals actius per categories, en les categories A (135), B (48) i C (60) destaca Facebook. En canvi, en la categoria D destaca negativament YouTube (0) i positivament Instagram (71) com a primer canal emprat i la presència de blogs (66) en segona posició. Cal dir que als blogs s'ha constatat un ús intensiu de text i imatges, i fins i tot de vídeos incrustats. Un altre element que s'ha de remarcar és que en les categories A, B i C existeix un cert equilibri entre l'ús d'Instagram i Twitter.

En total, s'han comptabilitzat 4.377 vídeos i, si s'analitzen d'una forma més concreta, en la figura 4 trobem una primera classificació: propis i difosos.

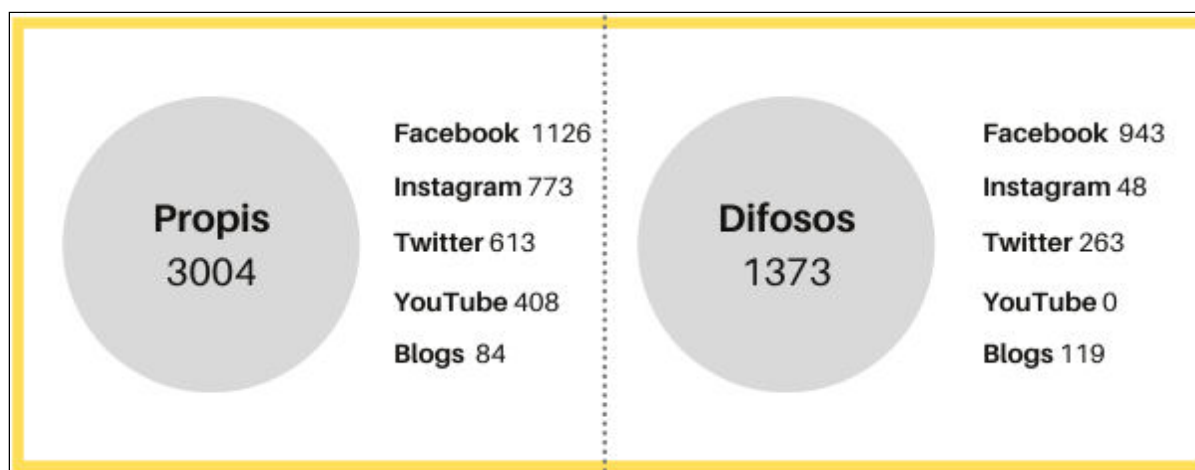


Figura 4. Distribució dels 4.377 vídeos segons forma de publicació (difosos i propis) i canal (elaboració pròpia)

Segons aquesta classificació, destaca l'elevat nombre de vídeos de creació pròpia (3004), fet que comporta un gran esforç en molts aspectes (coneixements tecnològics, disponibilitat de recursos humans, etc.). Ja sigui en vídeos propis (1.126) o difosos (943), el primer canal emprat ha estat Facebook. En canvi, el segon canal utilitzat ha estat diferent: en propis, Instagram (773) i en difosos, Twitter (263). Cal destacar que YouTube no permet compartir vídeos com altres xarxes socials, per exemple Twitter. És per això que no s'ha comptabilitzat cap vídeo en el grup de difosos. També és remarcable l'ús de blogs per a inserir vídeos que no són propis (119) en detriment d'Instagram (48), fet comprensible per les característiques dels primers.

El següent aspecte que s'ha analitzat dels 4.377 vídeos anotats és la seva tipologia en funció de la classificació incorporada en la taula 1, tipologia que es pot consultar en la figura 5.

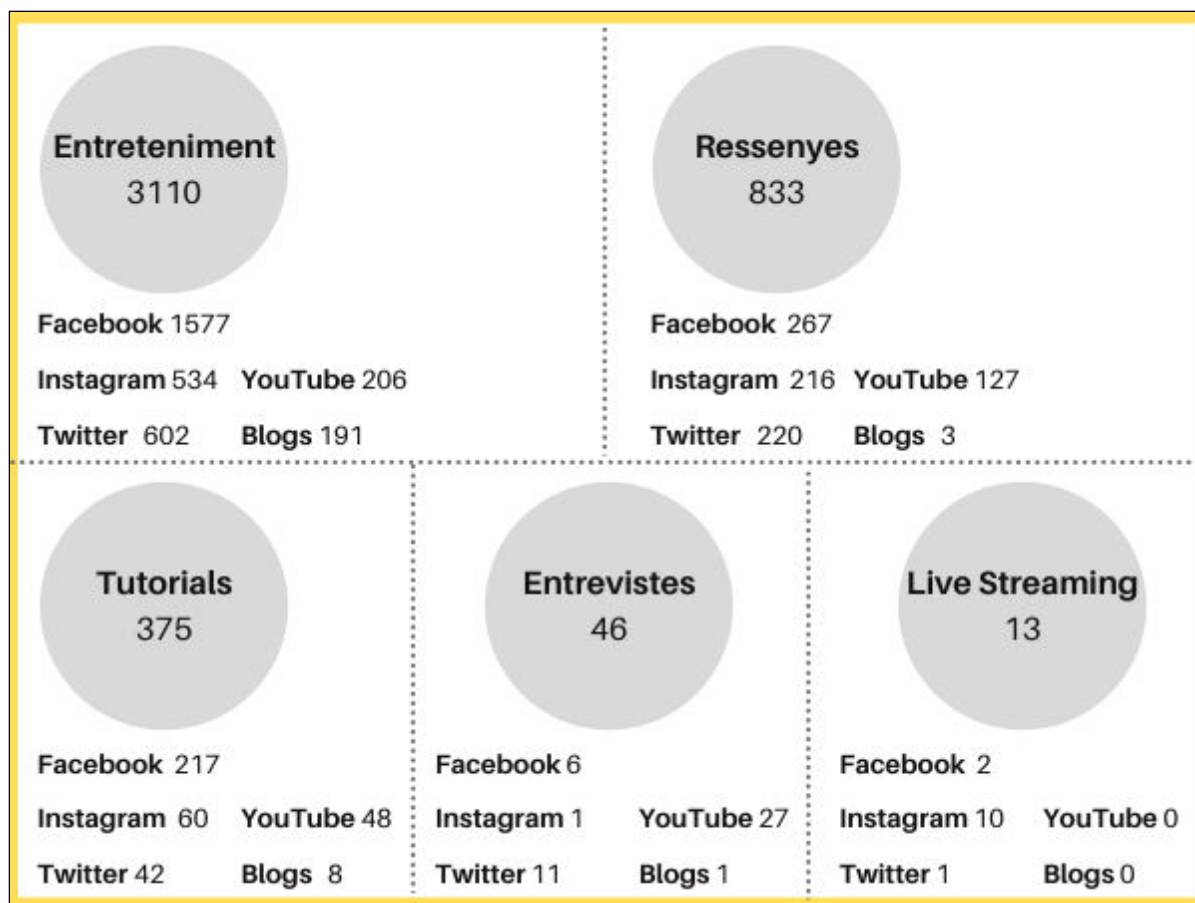


Figura 5. Distribució dels 4.377 vídeos segons tipologia i canal (elaboració pròpia)

De les cinc tipologies, la més utilitzada ha estat entreteniment (3.110; 71,05 %), seguida per ressenyes (833; 19,03 %), tutorials (375; 8,57 %), entrevistes (46; 1,05 %) i *live streaming* (13; 0,30 %). En canvi, i de forma lògica, el canal emprat ha variat en funció de la tipologia de vídeo. A entreteniment ha destacat Facebook (1.577) i Instagram (534); a ressenyes, Facebook (267) i Twitter (216); a tutorials, Facebook (217); a entrevistes, YouTube (27), i a *live streaming*, Instagram (10).

Més enllà de les dades quantitatives, en fer la valoració dels 4.377 vídeos s'ha tingut en compte el contingut publicat, amb especial interès pel contingut propi realitzat pels punts de servei. En les taules 3 i 4 es mostra una selecció d'exemples de publicacions dels punts de servei tant de la categoria A com de la B en què aquests continguts propis tenen més presència. Per a obtenir una visió més àmplia, s'ha procurat mostrar-los de províncies i canals diferents.

CANAL	BIBLIOTECA	DESCRIPCIÓ
Facebook	Biblioteca Trinitari Fabregat (Alcanar)	#quedatacasaCONCURSAIcanar, vídeos diaris de lectors
Instagram	Biblioteca Josep Salceda i Castells (Cambrils)	Retransmissió de vídeos en directe dimarts i dijous
Twitter	Biblioteca Municipal d'Argentona (Argentona)	Píndoles poètiques

YouTube	Biblioteca Municipal Can Coromines (Sant Pol de Mar)	Publicació de vídeos amb recomanacions de llibres
Blog	Biblioteca Joan Maluquer i Viladot (Artesa de Segre)	Publicacions en vídeo: l'hora dels contes, contes amb la Glòria, poesia amb Enric Khan, recomanacions de l'Eva

Taula 3. Cinc perfils amb exemples de la categoria A

CANAL DE DIFUSIÓ	BIBLIOTECA	DESCRIPCIÓ
Facebook	Biblioteca Marià Vayreda (Olot)	Hora del conte, recomanacions del club de lectura infantil
Instagram	Biblioteca Pública de la Selva del Camp (Selva del Camp)	Hora del conte, lectura de poemes en vídeo
Twitter	Biblioteca Ramon Berenguer IV (Almenar)	Lectura de poemes en vídeo
YouTube	Biblioteca de Viladecans (Viladecans)	Recomanacions de llibres i contes
Blog	Biblioteca La Cooperativa (Centelles)	Hora del conte confinada, recomanacions dels bibliotecaris

Taula 4. Cinc perfils amb exemples de la categoria B

5 Limitacions de l'estudi

Aquest estudi té tres limitacions. La primera, és possible que algun perfil no s'hagi incorporat al conjunt de dades i s'hagi quedat sense analitzar. El motiu és la falta d'un directori únic que s'actualitzi freqüentment i que faciliti dades de contacte i canals de comunicació de cada punt de servei i xarxa de biblioteques. Aquest fet ha provocat que els autors hagin hagut de fer les cerques pertinents per a obtenir la llista de perfils i crear el conjunt de dades.

La segona limitació és que els autors no poden assegurar que no existeixen nous perfils creats o activitats després de les dates d'estudi. Un exemple d'aquesta incidència es constata amb la celebració de la Diada de Sant Jordi en línia, durant la qual alguns punts de servei han generat més activitat als seus canals de comunicació.

La tercera és que tampoc es pot garantir que algun perfil no hagi deixat d'estar actiu després de les dates d'estudi, que algun contingut s'hagi esborrat o, fins i tot, algun canal hagi passat a una vessant privada, de manera que se n'hagi impossibilitat la visualització pública, o s'hagi eliminat per complet.

6 Conclusions

El pas previ per a poder resoldre els dos objectius plantejats en la introducció és saber si les biblioteques públiques catalanes han estat actives a les xarxes socials durant el primer mes de confinament (del 13 de març al 14 d'abril de 2020). Aquest aspecte queda resolt afirmativament, ja que s'han analitzat 886 canals de 507 punts de servei i 372 (73,37 %) de les biblioteques han publicat un mínim d'un contingut.

Sobre el primer objectiu, en què es vol saber si s'han creat o difós vídeos a les xarxes socials, i el segon, en què es vol delimitar la tipologia dels vídeos i el canal on s'han publicat, també es pot contestar positivament. Les dades trobades indiquen que s'han distribuït 4.377 vídeos, ja sigui amb contingut propi (3.110) o extern (1.373) en cinc tipologies (entrevistes, entreteniment, tutorials, ressenyes i *live streaming*) i en cinc canals (Facebook, Twitter, YouTube, Instagram i blogs).

Tot i que aquest article no pretén estudiar els continguts dels vídeos, s'ha pogut constatar alguns elements que són rellevants per a conèixer com s'està treballant el format vídeo a les biblioteques públiques catalanes. En aquest sentit, es detallen algunes característiques observades a YouTube, Facebook i Twitter.

Alguns elements detectats a YouTube que es poden millorar són l'enregistrament de vídeos amb resolució de baixa qualitat, l'existència de vídeos que no tenen cap visualització i l'absència de factors importants en aquest canal, com poden ser: miniatures, descripcions acurades o que no aprofiten els 5.000 caràcters disponibles, l'ús de llistes de reproducció, etiquetes, indicadors de geolocalització, subtítols (imprescindibles per un tema d'accessibilitat) i crides a l'acció (escriure un comentari, apuntar-se al club de lectura o subscriure's al canal). Els autors consideren que afegir tots aquests elements a un vídeo a YouTube ajuda tant al posicionament SEO en cercadors (Lopezosa; Orduña-Malea; Pérez-Montoro, 2020), com al fet que els vídeos es puguin trobar dins del mateix canal, així com a la promoció del canal o del mateix vídeo a altres xarxes socials com Twitter.

Si parlem de l'ús de Facebook, cal comentar que algunes biblioteques són molt actives, com la Biblioteca Les Voltes (Sant Vicenç dels Horts, Barcelona), que redirecciona tot el trànsit al seu blog. Un cas interessant és la Biblioteca Francesc Balagué (Sant Jaume d'Enveja, Tarragona), 26

dels 27 vídeos propis de la qual són contes explicats pel personal de la Biblioteca. Com a últim punt destacable, en el cas de Twitter, s'ha observat que majoritàriament hi ha més descripcions en les piulades que en els mateixos vídeos publicats a YouTube.

La producció i el consum de vídeo durant el primer mes de confinament han tingut unes característiques molt úniques que fan que no es puguin extrapolar a altres períodes o segments de públic. Sobre aquest període existeixen pocs estudis sobre el consum tecnològic que es puguin extrapolar amb el contingut d'aquest article. Un exemple és l'informe publicat aquest mes de juny en què s'analitza l'ús de les xarxes socials durant el mes d'abril de 2020 a Espanya a través de 1.142 enquestes (IAB, 2020), en què s'indiquen tres aspectes que podem comparar amb els resultats obtinguts en aquest article. El primer és que Instagram ha arribat a la segona posició quant a ús, però les biblioteques públiques catalanes han utilitzat més Facebook. El segon és que el 81 % de les xarxes han estat utilitzades per a entreteniment (66 % d'aquest ús ha estat per a veure vídeos o escoltar música), fet que coincideix amb la publicació massiva de vídeos d'entreteniment (3.110) per part de les biblioteques públiques catalanes. Sobre els continguts dels vídeos, els tutorials amb un 56 % són la tipologia més vista, fet que contrasta amb els resultats obtinguts en aquest article, en què els tutorials representen la tercera opció més vista (8,5 %).

Un cop analitzats els 4.377 vídeos, els autors consideren que, quan s'estudien vídeos en unitats d'informació, caldria afegir una sisena tipologia que seria la de vídeos dedicats a tractar de temes d'informació (com l'actualitat), ja que és un àmbit que pot tenir potencial en aquest sector.

Tota aquesta tasca de recollida de dades ha permès observar un cert vincle amb els seus usuaris reals i potencials a través de les publicacions realitzades. Aquestes representen iniciatives interessants i un grau alt d'implicació amb la seva comunitat, fent-la participar en molts casos. Per exemple, els usuaris enviaven vídeos amb recomanacions de llibres o imatges del seu municipi, tal com s'ha comentat en les taules 3 i 4. Tot i que no és dins de l'àmbit d'estudi de l'article, cal comentar que existeix poca literatura sobre el vincle que es pot generar entre les unitats d'informació i les seves comunitats. En l'àmbit internacional, trobem exemples d'estratègies que van en aquesta direcció. La iniciativa Minecraft Gaming Day, portada a terme per la North Melbourne Library (Cilauro, 2015) es va crear per a vincular els joves amb els serveis bibliotecaris a través de la combinació d'espais de joc digitals i reals. Un segon exemple és el dut a terme per la Montana State University Library, on es va crear un model per a la construcció de comunitats a través de les xarxes socials (Young; Rossman, 2015).

Els autors del text han trobat tres dificultats per a fer aquest estudi: a) absència de dades per a disposar d'un fitxer únic actualitzat amb la llista de punts de servei i xarxes de biblioteques i els seus canals de difusió, b) necessitat d'establir criteris d'avaluació tan objectius com sigui possible per a analitzar els vídeos trobats i c) les relacions entre els punts de servei i la seva agrupació en xarxa a l'hora de realitzar les publicacions.

Un factor d'aquest estudi que aporta valor és disposar d'un conjunt de dades d'accés obert en què es poden consultar totes les biblioteques, bibliobusos i biblioteques pertanyents a una xarxa o agrupades en xarxa de Catalunya amb els perfils de xarxes socials més rellevants actualment i els seus blogs corporatius. Cal esmentar que durant la redacció de l'article, els autors han trobat la notícia de la inauguració de la Biblioteca de Corró d'Avall de les Franqueses del Vallès (Sanchís,

2020) el 20 de maig de 2020, fet que ja desactualitza el conjunt de dades. Això manifesta la fragilitat de disposar d'un conjunt de dades actualitzat, ja que no hi ha cap institució que s'encarregui d'aquesta tasca.

Bibliografia

Ajuntament de Barcelona (2020). "Deu mesures per impulsar la cultura a la ciutat davant la Covid-19". <https://www.barcelona.cat/infobarcelona/ca/tema/informacions-sobre-la-gestio-del-covid-19/deu-mesures-per-impulsar-la-cultura-a-la-ciutat-davant-la-covid-19_930192.html>. [Consulta: 25/05/2020].

Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat (2020). "El servei eBiblio creix un 234% al març a L'H". <<http://www.l-h.cat/detallnoticia.aspx?14cuNYLqazCuMFk5Cb1mqazCXH0fDsqazA9WFG5SEgJ5POvqazCExVqazCNGHJISVTqazCjppgg&>>. [Consulta: 25/05/2020].

Ajuntament de Manlleu (2020). "Els equipaments culturals de Manlleu adapten les seves propostes al confinament".

American Library Association (ALA) (2020a). "ALA Executive Board recommends closing libraries to public". <<http://www.ala.org/news/press-releases/2020/03/ala-executive-board-recommends-closing-libraries-public>>. [Consulta: 25/05/2020].

American Library Association (ALA) (2020b). "Public Libraries Respond to COVID-19: Survey of Response & Activities". *Public Library Association (PLA)*. <<http://www.ala.org/pla/issues/covid-19/surveyoverview>>. [Consulta: 25/05/2020].

American Library Association (ALA) (2020c). "Resources and Tips for Teleworking". *ALA Support*. <<http://www.ala.org/support/teleworkresources>>. [Consulta: 25/05/2020].

Association of College & Research Libraries (ACRL) (2020). *LibGuides: Pandemic Resources for Academic Libraries: Home*. <<https://acrl.libguides.com/pandemic/home>>. [Consulta: 25/05/2020].

Boté, Juan-José (2019). *Vídeo para redes sociales. Guía de iniciación en la publicación y difusión*. Barcelona: Editorial UOC.

Boté-Vericad, Juan-José; Sola-Martínez, María José (2020). "Dataset de les xarxes socials de les biblioteques públiques de Catalunya". <<http://doi.org/10.5281/zenodo.4118269>>. [Consulta: 04/06/2020].

Cilauo, Rachael (2015). "Community building through a public library Minecraft Gaming Day". *The Australian Library Journal*, vol. 64, no. 2, p. 87-93. <<https://doi.org/10.1080/00049670.2015.1015209>>. [Consulta: 25/05/2020].

Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya (COBDC) (2020). "Agenda professional". <<http://www.cobdc.net/document/agenda-professional/>>. [Consulta: 25/05/2020].

Consorti de Serveis Universitaris de Catalunya (CSUC) (2020). "Com estan reaccionant les biblioteques de les universitats membres i participatives del CSUC davant la COVID-19?". *El blog del CSUC*. <<http://blog.csuc.cat/?p=19479>>. [Consulta: 25/05/2020].

Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA) (2020). "Alarma per un misteriós coronavirus detectat a la ciutat xinesa de Wuhan". <<https://www.ccma.cat/324/alarma-per-un-misterios-coronavirus-detectat-a-la-ciutat-xinesa-de-wuhan/noticia/2981536/>>. [Consulta: 25/05/2020].

Blog CRAI Universitat de Barcelona (CRAI UB) (2020). <<https://blogcrai.ub.edu/2020/05/15/xarxes-crai-increment-del-seu-us-en-el-periodo-de-confinament-mostra-dels-comptes-de-twitter>>. [Consulta: 25/05/2020].

Diputació de Barcelona (DIBA) (s. d.). *Bibliotecari*. <https://formadiba.diba.cat/web/sites/default/files/public_resources/doc/itineraris/ens/XTEAC0>. [Consulta: 25/05/2020].

Diputació de Barcelona (DIBA) (s. d.). *Directorio de la Red de Bibliotecas Municipales de la provincia de Barcelona*. <<https://bibliotecavirtual.diba.cat/es/busca-una-biblioteca>>. [Consulta: 25/05/2020].

Diputació de Barcelona (DIBA) (s. d.). *Biblioteques municipals. Portal de dades obertes de la Diputació de Barcelona*. <<https://dadesobertes.diba.cat/datasets/biblioteques-municipals>>. [Consulta: 25/05/2020].

Diputació de Barcelona (DIBA) (s. d.). *Tècnic auxiliar biblioteca*. <https://formadiba.diba.cat/web/sites/default/files/public_resources/doc/itineraris/ens/XTAAC0>. [Consulta: 25/05/2020].

Diputació de Girona (s. d.). *Servei de Biblioteques de la Diputació de Girona*. <<https://www.bibgirona.cat/>>. [Consulta: 25/05/2020].

Fundación Contemporánea (2020). *Observatorio de la cultura. Urgente*. <http://fundacioncontemporanea.com/wp-content/uploads/2012/10/Observatorio_de_la_Cultura_URGENTE_.pdf>. [Consulta: 25/05/2020].

García-Gómez, Francisco; Díaz-Grau, Antonio (2011). "¿Crisis? no, gracias: recetas bibliotecarias en tiempos difíciles: la experiencia de las bibliotecas municipales de San Javier (Murcia)". *Mi Biblioteca*. <<http://eprints.rclis.org/16607/>>. [Consulta: 25/05/2020].

Generalitat de Catalunya (2014). *Mapa de la Lectura Pública de Catalunya*. <https://biblioteques.gencat.cat/web/.content/tematic/el-servei-de-biblioteques/linies-dactivitat/planificacio-bib/mapa-lectura-publica/documents/MLPC_2014.pdf>. [Consulta: 25/05/2020].

Generalitat de Catalunya (2020a). *Equipaments de Catalunya*. <<https://analisi.transparenciacatalunya.cat/Urbanisme-infraestructures/Equipaments-de-Catalunya/8gmd-gz7i>>. [Consulta: 25/05/2020].

Generalitat de Catalunya (2020b). "Mesures per ajudar el sector cultural a pal·liar la crisi del COVID-19". *Departament de Cultura*. <http://cultura.gencat.cat/ca/detall/Noticies/mesures_contra_covid_19>. [Consulta: 25/05/2020].

Generalitat de Catalunya (s. d.). *Serveis regionals de suport. Biblioteques públiques de Catalunya*. <http://biblioteques.gencat.cat/ca/biblioteques/estructura_organitzacio/serveis_suport_bp/regioi>. [Consulta: 25/05/2020].

Generalitat de Catalunya (s. d.). *Biblioteques Públiques de Catalunya*. <http://cercadorbiblioteques.cultura.gencat.cat/start.do?set-locale=ca_ES>. [Consulta: 25/05/2020].

Gobierno de España (2020). Real Decreto 463/2020, de 14 de marzo, por el que se declara el estado de alarma para la gestión de la situación de crisis sanitaria ocasionada por el COVID-19. *Boletín Oficial del Estado*, 14 de marzo de 2020, núm. 67, p. 25390-25400. <<https://www.boe.es/eli/es/rd/2020/03/14/463>>. [Consulta: 25/05/2020].

Guarria, Charles; Wang, Zhonghong (2011). "The economic crisis and its effect on libraries". *New Library World*, vol. 112, no. 5/6, p. 199-214. <<https://doi.org/10.1108/03074801111136248>>. [Consulta: 25/05/2020].

Interactive Advertising Bureau (IAB Spain) (2020). *Estudio Redes Sociales 2020*. <<https://iabspain.es/estudio/estudio-redes-sociales-2020/>>. [Consulta: 25/07/2020].

Interactive Advertising Bureau (IAB Spain) (2019). *Estudio Anual de Redes Sociales 2019*. <https://iabspain.es/wp-content/uploads/2019/06/estudio-anual-redes-sociales-iab-spain-2019_vreducida.pdf>. [Consulta: 25/05/2020].

International Council of Museums (ICOM) (2020). "The #COVID19 pandemic threatens the livelihood of thousands of museum professionals across the world. To advocate for emergency public funds and private support, we need data. Help us assess the impact of COVID-19 by completing our survey". <<https://twitter.com/icomofficial/status/1248158737887645696>>. [Consulta: 25/05/2020].

International Federation Library Association (IFLA) (1994). *IFLA/UNESCO Public Library Manifesto*. <<https://www.ifla.org/publications/iflaunesco-public-library-manifesto-1994>>. [Consulta: 25/05/2020].

International Federation Library Association (IFLA) (2020). "In the face of COVID-19, IFLA closes offices but continues to offer strong support to the global library field". <<https://www.ifla.org/node/92957>>. [Consulta: 25/05/2020].

Lázaro-Rodríguez, Pedro (2020). "COBib-Públicas: observatorio de las bibliotecas públicas en España durante la pandemia por Covid-19 basado en noticias digitales". *Anuario ThinkEPI*, vol. 14, e13b04. <<https://doi.org/10.3145/thinkepi.2020.e14b04>>. [Consulta: 25/06/2020].

Lázaro-Rodríguez, Pedro; Herrera-Viedma, Enrique (2020). "Noticias sobre Covid-19 y 2019-nCoV en medios de comunicación de España: el papel de los medios digitales en tiempos de confinamiento". *El profesional de la información*, vol. 29, núm. 3. <<https://doi.org/10.3145/epi.2020.may.02>>. [Consulta: 25/05/2020].

Library of Congress (LOC) (2020). "For library staff". *Library of Congress*. <<https://www.loc.gov/about/pandemic-information/for-staff/>>. [Consulta: 25/05/2020].

Lopezosa, Carlos; Orduna-Malea, Enrique; Pérez-Montoro, Mario (2020). "Making Video News Visible: Identifying the Optimization Strategies of the Cybermedia on YouTube Using Web Metrics". *Journalism Practice*, vol. 14, no. 4. <<https://doi.org/10.1080/17512786.2019.1628657>>. [Consulta: 25/05/2020].

Marquina-Arenas, Julián (2012). *Plan social media y community manager*. Barcelona: Editorial UOC.

Merlo-Vega, José Antonio; Chu, Clara (2015). "Out of Necessity Comes Unbridled Imagination for Survival: Contributive Justice in Spanish Libraries during Economic Crisis". *Library Trends*, vol. 64, no. 2, p. 299-328. <<https://doi.org/10.1353/lib.2015.0051>>. [Consulta: 25/05/2020].

Mirassó, Carina. "Dataset de les xarxes socials de les biblioteques de Lleida". <<http://doi.org/10.5281/zenodo.3858020>>. [Consulta: 25/05/2020].

Organització Mundial de la Salut (OMS) (2020). "Naming the coronavirus disease (COVID-19) and the virus that causes it". <[https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/technical-guidance/naming-the-coronavirus-disease-\(covid-2019\)-and-the-virus-that-causes-it](https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/technical-guidance/naming-the-coronavirus-disease-(covid-2019)-and-the-virus-that-causes-it)>. [Consulta: 25/05/2020].

Reverté, Carme (2012). "Biblioteques de les Terres de l'Ebre. Iniciatives en temps de crisi". *Item: revista de biblioteconomia i documentació*, núm. 56. <<https://www.raco.cat/index.php/Item/article/view/261355>>. [Consulta: 25/05/2020].

Sanchís, Beatriu (2020). "Les Franqueses estrena biblioteca". <<https://www.diba.cat/es/web/sala-de-premsa/-/les-franqueses-estrena-biblioteca>>. [Consulta: 26/05/2020].

State Library of New South Wales (2020). "NSW public libraries - the COVID-19 response". <<https://www.sl.nsw.gov.au/public-library-services/covid-19-survey>>. [Consulta: 25/05/2020].

Tejada, Carlos; Martínez, Belén; Bustamante, Antonio; Cid, Rafael; Comalat, Maite; Diaz, Encarna; Díaz, Sofía; Ruiz, Yolanda; Trashorras, María Luisa (2019). "Perfiles profesionales del Sistema Bibliotecario Español: fichas de caracterización". *Publicaciones. Ministerio de Educación, Cultura y Deporte*. <<https://sede.educacion.gob.es/publiventa/perfiles-profesionales-del-sistema-bibliotecario-espanol-fichas-de-caracterizacion/bibliotecas/21620C>>. [Consulta: 25/05/2020].

Vassilakaki, Evgenia (2015). "Greek public libraries in economic crisis: the past, the present and the future". *The Bottom Line*, vol. 28, no. 1/2, p. 77-79. <<https://doi.org/10.1108/BL-12-2014-0033>>. [Consulta: 25/05/2020].

Wikimedia Commons (2016). "File:Provincias de Catalunya blank locator map.svg". <https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Provincias_de_Catalunya_blank_locator_map.svg>. [Consulta: 25/05/2020].

Young, Scott; Rossman, Doralyn (2015). "Building library community through social media". *Information Technology and Libraries*, vol. 34, no. 1, p. 20-37. <<https://doi.org/10.6017/ital.v34i1.5625>>. [Consulta: 25/05/2020].

Articles similars a BiD

- Anàlisi de les possibilitats d'integració de les dades d'ús de les biblioteques a sistemes d'informació universitaris : l'opinió de parts interessades de biblioteques espanyoles i gregues (<http://bid.ub.edu/43/Sant-Geronikolou.htm>). Sant-Geronikolou, Stavroula; Martínez Ávila, Daniel. (2019)
- Documents de política de desenvolupament de la col·lecció en la Xarxa de Biblioteques Municipals de Barcelona (<http://bid.ub.edu/30/cano.htm>). Cano Vers, Marta; Cantí Marrugat, Montserrat. (2013)
- El fons de la biblioteca : perspectives i horitzons (<http://bid.ub.edu/27/llobet1.htm>). Llobet Domènech, Jordi. (2011)
- L'articulació bibliotecària de Catalunya, un bon joc a les mans (<http://bid.ub.edu/23/renedo1.htm>). Renedo i Puig, Carme. (2009)
- El fundraising per a les biblioteques : l'observatori italià (<http://bid.ub.edu/23/domenico1.htm>). Di Domenico, Giovanni. (2009)

Articles similars a Temària

- Política bibliotecaria en España : entrevista a M^a Antonia Carrato (<http://www.elprofesionaldelainformacion.com>). Carrato Mena, María Antonia; Peset Mancebo, María Fernanda. (2008)
- Barcina, Campeadora (<http://asnabi.datamina.net/revista-tk/revista-tk-09/09iturraldesola.pdf>). Iturralde Sola, Juana. (2000)
- Considero la cultura tan importante como la educación (<http://asnabi.datamina.net/revista-tk/revista-tk-08/06iturralde.pdf>). Iturralde Sola, Juana. (1999)
- Entrevista a Carmen Jusué Simonena, Jefe de la Sección del Libro y Bibliotecas (<http://asnabi.datamina.net/revista-tk/revista-tk-01/08iturraldearana.pdf>). Arana Palacios, Jesús; Iturralde Sola, Juana. (1996)
- Federico Ibáñez Soler : DG del Libro y Bibliotecas (<http://www.elprofesionaldelainformacion.com>). Ibáñez Soler, Federico. (1992)

Articles del mateix autor a Temària

Iturralde Sola, Juana (<http://www.temaria.net/lista.php?>

base=temaria&opcio=veure&campo_1=creator&texto_1=Iturralde+Sola%2C+Juana)

[més informació (http://www.temaria.net/similares.php?fichero=es&preferente=1575-5886&rev_preferente=BiD)]



[Entrada \(/user/login?destination=node/594\)](/user/login?destination=node/594)

Facultat d'Informació i Mitjans Audiovisuals (UB) (<http://www.ub.edu/biblio>)

Carrer Melcior de Palau 140, 08014-Barcelona

Graus (<http://www.ub.edu/biblio/futurs/>)

Màsters (<http://www.ub.edu/biblio/masters/masters.html>)

Doctorat (<http://www.ub.edu/biblio/doctorat-dinformacio-i-documentacio-/doctorat-dinformacio-i-documentacio-en-la-societat-del-coneixement.html>)

Altres estudis (<http://www.ub.edu/biblio/cursos-de-formacio-continuada/altra-oferta-formativa.html>)

Recerca (<http://www.ub.edu/biblio/recerca/7.html>)

Estudis de Ciències de la Informació i de la Comunicació (UOC)

(http://www.uoc.edu/portal/ca/estudis_arees/ciencies_informacio_comunicacio/docencia/index.html)

Rambla del Poble Nou, 156, 08018-Barcelona (publicacions@uoc.edu (<mailto:publicacions@uoc.edu>)))

Oferta formativa (<https://estudis.uoc.edu/ca/comunicacio-informacio>)

Coneix la UOC (<https://www.uoc.edu/portal/ca/universitat/index.html>)

Recerca i innovació (<https://research.uoc.edu/portal/ca/ri/index.html>)

Estudia a la UOC (<https://estudis.uoc.edu/>)